

fsee kunde fsee en Forandring i denne Retning ved en Tilføining til en enkelt Paragraph. — Men jeg vender tilbage til det Spørgsmaal, om det er rigtigst at fastholde Landstingets Ordning af Stoffet i formel Henseende eller derimod at optage de Forslag, som vi have tilladt os at stille, og jeg skal da herved bemærke, at der her aabenbart staae to forskjellige Systemer mod hinanden. Det ene er dette, at man skjelner mellem Magistraten og Byraadet, mellem den udøvende og den bevilgende Myndighed, hvilket System altsaa gaaer ud paa en Tvedeling, det andet System er det, at man kun skal have een Forsamling, der varetager Communsens Anliggender, saavel besluttende som udøvende, skjøndt det ganske vist i Reglen er Byraadets Formand, eller Borgmesteren, der har Udførelsen eller det Administrative. Disse to Systemer kunne hvert for sig modificeres saaledes, at der i praktisk Henseende ikke bliver nogen særdeles gennemgribende Forskjel mellem dem; men derfor bliver det dog ikke ligegyldigt, hvilken Affattelse man vælger. Det faaer sin Betydning, om man stiller den ene principielle Affattelse i Spidsen og derfra gjør Undtagelser i den anden Retning, eller stiller det andet System op og derfra gjør Undtagelser for at nærme sig det modsatte System. Hvad nu Landstinget angaaer, er det jo aabenbart, at det er gaaet ud fra det System, som jeg for Northeds-Skyld vil kalde Tvedelingsystemet, og dette forklarer ganske naturligt den Maade, hvorpaa Stoffet er blevet ordnet i det nævnte Thing. Folkethinget gaaer derimod ud fra det modsatte System, Eenhedsystemet. Det har vist sig, at Landstinget mere og mere er kommet bort fra Tvedelingen, navnlig ved sine Bestemmelser i § 12, hvortil den høitærede Minister henviste, og allerede saaledes som Forslaget foreligger, som det er kommet til os fra Landstinget, kunde man med Føie gjøre den Indvending, at § 2 ikke er heldig affattet, idet den er affattet, som om hele Forslaget hvilede ganske anderledes paa Tvedelingsystemet, end Tilfældet virkelig er. Den høitærede Minister udtalte selv, og det er omtrent det Stærkeste, som man kan sige i den Henseende, at den Sondring, som § 2 sætter mellem den

bevilgende og udøvende Myndighed, er udslettet — det er den høitærede Ministers egne Ord — i § 12, men er Forskjellen udslettet i § 12, forekommer det mig aabenbart ikke rigtigst at stille i Spidsen af Loven en Bestemmelse, som udtaler, at der er en Forskjel tilstede. Gaaer man imidlertid endnu videre i den Retning, som Folkethinget anseer for den rette, vil det saa meget mindre være rigtigst at fastholde den Udtalelse, som findes i § 2. Med andre Ord, dersom det var saa, at Forslaget gik ud paa at ordne de kommunale Forhold saaledes, at der i Reglen blev en Magistrat, bestaaende af Borgmester og Raadmænd, og et særligt Byraad, og at Borgmesteren og Raadmændene i Reglen havde den udøvende Myndighed og Byraadet den bevilgende, saaledes, at der fra denne Hovedregel kun var gjort enkelte Undtagelser eller Undtagelser for enkelte Byers Bedkommende, da kunde jeg forstaae og billige den Ordning af Stoffet, som findes i Landstingets Forslag; men hvis det Omvendte er Tilfældet, dersom Reglen bliver den, at den hele samlede Myndighed findes hos Byraadet, med de umiddelbart valgte Borgerrepræsentanter og den kongelige Borgmester i Spidsen som Formand, medens der kun aabnes Afgang til at foretage Væmpelser i saa Henseende i enkelte Byer, efter disses frie Valg, ved Valg af Raadmænd, da er det ogsaa efter min Mening urigtigt at stille § 2 i Spidsen af Loven, saaledes som den foreligger i Landstingets Forslag. Det er da rigtigere og naturligere at begynde med at udtale, at Kjøbstadcommunerens Anliggender styres af et Byraad med en Borgmester i Spidsen, dertil føie Bestemmelser om, hvorledes Forholdet skal være med de nuværende kongelige Raadmænd, nemlig at de skulle falde bort efterhaanden, og om hvorledes den borgerlige Raadmands-Institution skal ordnes. — Jeg nævner, som sagt, det Haab, at vore Forslag, hvis Betydning bedre vil kunne oversees, naar de maatte blive vedtagne idag, og Lovforslagets hele Indhold derefter kom til at foreligge trykt efter 2den Behandling, ikke ville kunne berede Loven nogen videre Vanskelighed, og jeg nævner fremdeles det Haab, at det skal lykkes de Medlemmer af dette Thing, som særligt have be-